

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/48/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3509205663
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Anderlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3509205663.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Anderlovej a sudcov JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Jozefa Šuleka v spore žalobcu H.. A. O., V., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. nad V., Y. P. XXX, zastúpeného H.. U. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. nad V., Y. P. XXX, proti žalovaným 1/ H.. U. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., Y. XX/A, 2/ F. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., Y. XX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou ŠČURY, s. r. o., so sídlom Čadca, M. R. Štefánika 2618, IČO: 47 258 055, o určenie, že nehnuteľnosti poručiteľky patria do dedičstva, o odvolaní žalovanej 1/ proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 22.mája 2019 č. k. 6C/150/2009-751, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalobca **m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanej 1/ v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. určil, že poručiteľka Z. O., rod. Q., nar. X.X.XXXX, naposledy bytom Y. 3, O., zomretá XX.X.XXXX, bola ku dňu smrti podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností nachádzajúcich sa v k.ú. Stará Turá, obec Stará Turá, okres Nové Mesto nad Váhom, zapísaných na LV č. XXXX ako parcela registra „C“ č. 2998/12 - záhrady o výmere 513 m2, parcela registra „C“, parc. č. 2998/34 - záhrady o výmere 12 m2, záhradnej chatky súpisné č. 5561, postavenej na parcele registra „C“, parc. č. 2998/34 a to v podiele 4/6 a nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v k.ú. Stará Turá, obec Stará Turá, okres Nové Mesto nad Váhom, zapísanej na LV č. XXXX ako parcela registra „C“ č. 2998/30 - záhrady o výmere 1406 m2 v podiele 4/174. Výrokom II. žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania od žalovanej 1/ a žalovaného 2/ vo výške 100%. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa podanou žalobou pôvodne proti žalovanej 1/ a žalovanej 2/ Z. O., rod. Q. (zomrelej XX.XX.XXXX) domáhal, určenia, že darovacia zmluva uzavretá medzi žalovanou 1/ a žalovanou 2/, predmetom ktorej bola nehnuteľnosť nachádzajúca sa v k.ú. Stará Turá, zapísaná na LV č. XXXX ako parcela č. 2998/12 - záhrada o výmere 513 m2, parcela č. 2998/34 - záhrady o výmere 12 m2 na parcele č. 2998/34 - záhradná chatka, súp. č. XXXX, a nehnuteľnosť nachádzajúca sa v k.ú. Stará Turá, zapísaná na LV č. XXXX ako parcela č. 2998/30 - záhrady o výmere 1.406 m2 v podiele 1/29, je neplatná. V čase podania žaloby uviedol, že strany sporu sú spoluvlastníkmi predmetných nehnuteľností, t.j. nehnuteľností zapísaných na LV č. 4895 a nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX. Podaním doručeným súdu dňa 23.05.2013 v spojení s podaním doručeným súdu 06.05.2015 žalobca navrhol pripustiť zmenu žaloby a rozšíriť okruh účastníkov. Žiadal, aby súd určil, že poručiteľka Z. O., rod. Q., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom Y. 3, O., zomretá XX.XX.XXXX, bola ku dňu smrti podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností nachádzajúcej sa v k.ú. Stará Turá, obec Stará Turá, okres Nové Mesto nad Váhom, zapísaný na LV č. XXXX, ako parcela č. 2998/12 - záhrady o výmere 513 m2, parcela č. 2998/34 - záhrady vo výmere 12 m2, na parcele 2998/34 záhradná chatka súp. č. XXXX, a to v podiele 4/6 a nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v k.ú.

Stará Turá, obec Stará Turá, okres Nové Mesto nad Váhom, zapísanej na LV č. XXXX, ako parcela č. 2998/30 - záhrady o výmere 1.406 m² v podiele 1/67. Rozšíril svoj návrh na žalovaného 2/, a to W. F., rod. W., ng., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XX, O.. Návrh odôvodnil úmrtím žalovanej 2/ a prevodom časti spoluvlastníckeho podielu zapísaného na žalovanú 1/ v prospech manžela. Súd prvej inštancie uznesením č.k. 6C/150/2009-140 zo dňa 27.08.2013 v spojení s uznesením č.k. 6C/150/2009-394 zo dňa 04.06.2015 pripustil zmenu žaloby tak, že: "Súd určuje, že poručiiteľka Z. O., rod. Q., nar. X.X.XXXX, naposledy bytom Y. 3, O., zomrelej dňa XX.X.XXXX, bola ku dňu smrti podielovou spoluvlastníčkou: nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v k.ú. Stará Turá, obec Stará Turá, okres Nové Mesto nad Váhom, zapísaná na LV č. XXXX ako parc. č. 2998/12 - záhrady vo výmere XXX m², parc. č. 2998/34 - záhrady vo výmere 12 m², na parc. č. 2998/34 - záhradná chatka č.s. XXXX, a to v podiele 4/6-ín,- nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v k.ú. Stará Turá, obec Stará Turá, okres Nové Mesto nad Váhom, zapísaná na LV č. XXXX ako parc. č. 2998/30 - záhrady vo výmere 1406 m² v podiele 4/174. Súd prvej inštancie dospel k záveru, žalobca osvedčil naliehavý právny záujem a je daná v predmetnej veci i vecná legitímácia strán sporu. Pôvodná žalovaná 2/ zomrela a nie je možné prejednať po zomrelej žalovanej 2/ dedičstvo k spoluvlastníckym podielom na nehnuteľnostiach, ktoré boli opakovane predmetom prevodu Darovacích zmlúv, a to Darovacej zmluvy uzavretej dňa 6.8.2009, kde účastníkmi darovacej zmluvy ako darca bola Z. O. (pôvodne žalovaná 2/) a ako obdarovaná H.. U. W. (žalovaná 1/) a následne Darovacej zmluvy zo dňa 11.10.2009, kde účastníkmi predmetnej zmluvy bola žalovaná 1/ ako darca a v súčasnosti žalovaný 2/ ako obdarovaný. Žalobca a žalovaná 1/, t.j. obaja, sú zákonnými dedičmi poručiiteľky Z. O. (pôvodne žalovanej 2/), pričom bez požadovaného určenia žalobcom by nebolo možné v rámci dedičského konania po neb. Z. O. dedičstvo prejednať. Dedičstvo po nebohej poručiiteľke pôvodne žalovanej 2/ bude možné prejednať až po požadovanom určení. Vzhľadom k uvedenému súd prvej inštancie bol toho názoru, že v danom prípade je daná existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané a považoval za nesporné, že poručiiteľka Z. O. ako darca, uzavrela so žalovanou 1/ ako obdarovanou Darovaciu zmluvu dňa 6.8.2009, predmetom prevodu ktorej boli nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX, nachádzajúce sa v k.ú. Stará Turá, parcely registra „C“, evidované na katastrálnej mape č. 2998/12 - záhrady, vo výmere 513 m², parcela registra „C“, evidovaná na katastrálnej mape č. 2998/34 - záhrady, o výmere 12 m², záhradná chatka súp. č. 5561, na parcele registra „C“ evidované na katastrálnej mape č. 2998/34 s príslušenstvom v podiele o veľkosti 4/6 a nehnuteľnosť v k.ú. Stará Turá, vedená na LV č. 4997, parcela registra „C“, evidovaná na katastrálnej mape č. 2998/30 záhrady, o výmere 1406 m², v 4/174. Rovnako za nesporné považoval uzavretie darovacej zmluvy medzi žalovanou 1/ ako daryňou a žalovaným 2/ ako obdarovaným dňa 11.10.2009, predmetom prevodu ktorej boli nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k.ú. Stará Turá, zapísané na LV č. 4895, parcela registra „C“, evidované na katastrálnej mape č. 2998/12 - záhrady, vo výmere 513 m², parcela registra „C“, evidovaná na katastrálnej mape č. 2998/34 - záhrady, o výmere 12 m², záhradná chatka súp. č. 5561, na parcele registra „C“, evidované na katastrálnej mape č. 2998/34 s príslušenstvom v podiele o veľkosti 2/6 a nehnuteľnosť v k.ú. Stará Turá, vedená na LV č. XXXX, parcela registra „C“, evidovaná na katastrálnej mape č. 2998/30 záhrady, o výmere 1406 m², v podiele o veľkosti 2/174. Súd prvej inštancie mal z pripojeného spisu Okresného súdu Bratislava III. sp. zn. 38Ps 6/2009 preukázané, že Z. O. nebola pozbavená spôsobilosti na právne úkony. Vzhľadom ku skutočnosti, že Z.a O. dňa 16.8.2012 zomrela, bolo uvedené súdne konanie zastavené. V konaní súd prvej inštancie považoval za spornú skutočnosť, či poručiiteľka ku dňu uzatvorenia Darovacej zmluvy zo dňa 6.8.2009 trpela závažnou duševnou poruchou, a teda či bola schopná dostatočne rozpoznať obsah tohto právneho úkonu a posúdiť a chápať následky s ním spojené a z nich plynúce. Z vykonaného dokazovania, a to z obsahu spisu Okresného súdu Bratislava III. sp. zn. 38Ps 6/2009, zo znaleckých posudkov realizovaných MUDr. Petrou Nosáľovou, MUDr. Georgínou Hrkovou a tiež MUDr. Danicou Hunákovou, CSc., ako aj z výsluchu MUDr. Zlatice Šurínovej, súd prvej inštancie mal preukázané, že Z.a O. v čase uzavretia Darovacej zmluvy zo dňa 6.8.2009 trpela závažnou duševnou poruchou, a to demenciou zmiešaného typu pri Alzheimerovej chorobe stredne ťažkého stupňa, pričom nebola schopná dostatočne rozpoznať obsah právneho úkonu - predmetnej darovacej zmluvy zo dňa 06.08.2009 a ani posúdiť a chápať následky s ním spojené. K uvedenému záveru dospel súd prvej inštancie tak z výsluchu ošetrujúcej lekárky Z. O. Q.. Zlatice Šurínovej, ktorá bola jej ambulantnou psychologičkou, a ktorá uviedla, že poručiiteľka od r. 2007 trpela demenciou Alzheimerovho typu, najskôr mierneho stupňa, čo bolo jej ošetrujúcou lekárkou diagnostikované dňa 3.12.2007. Pred touto diagnózou bola p. O. diagnostikovaná demencia ľahkého stupňa najskôr v zmysle DAT, v porovnaní s vyšetrením v roku 2004 so známkami progresie. Z výpovede MUDr. Zlatice Šurínovej realizovanej v konaní Okresného súdu Bratislava III. sp.zn. 45C 172/2013 mal súd prvej inštancie preukázané, že stav u Z. O. sa nezlepšoval, v roku 2008 poruchy pamäti napriek liečbe pretrvávali

a dňa 19.5.2008 jej bola diagnostikovaná demencia stredne ťažkého stupňa. V priebehu rokov 2007 a 2008 nastalo teda pomalé zhoršovanie jej psychického stavu. Súd prvej inštancie vyhodnotil aj zo záverov znaleckého posudku č. 14/2010 zo dňa 25.3.2010 MUDr. Petry Nosáľovej vypracovaného v čase života p. Z. O., zomrelej dňa XX.X.XXXX, ktorý potvrdil skutočnosť, že táto trpí duševnou poruchou v zmysle demencie Alzheimerovho typu stredne ťažkého stupňa, pričom uvedená duševná porucha bola nemenná, trvalého charakteru s progredujúcou tendenciou. Zo záverov posudku vyplynulo, že demencia sa prejavovala výraznou poruchou kognitívnych a nekognitívnych funkcií, viedla k úbytku až plnej strate sebestačnosti, neschopnosti vykonávať dennú rutinu, pričom uvedené skutočnosti prakticky znemožňovali Z. O. samostatné fungovanie v rodine a spoločnosti. Táto trpela vážnou duševnou poruchou zo skupiny Atrofických demencií, v úrovni stredne ťažkého stupňa s progredujúcim priebehom. Z obsahu znaleckého posudku vypracovaného v konaní prebiehajúcim na Okresnom súde Bratislava III. MUDr. Danicou Hunákovou CSc., znalcom z odboru Zdravníctva a farmácia, Odvetvie psychiatria / liečba alkoholizmu a toxikománie, gerotopsychiatria, ktorý znalkyňa vypracovala na základe podrobného preštudovania dostupnej zdravotnej dokumentácie p. Z.y O. a Gerontopsychiatrického zhodnotenia zdravotného stavu alebohej v období podpísania predmetnej darovacej zmluvy t.j. ku dňu 6.8.2009, vyplynulo, že v období podpísania predmetnej Darovacej zmluvy zo dňa 6.8.2009 sa už viacerí odborníci na základe ich vyšetrení zhodli na diagnóze demencie stredne ťažkého stupňa, pričom nebolo pochybností o tom, že psychické fungovanie posudzovanej Z. O. bolo chorobou významne zmenené. Výslovne v závere znaleckého posudku bolo konštatované, že v dôsledku závažnej duševnej choroby, a to Demencie zmiešaného typu pri Alzheimerovej chorobe stredne ťažkého stupňa posudzovaná nebola schopná dostatočne rozpoznať obsah právneho úkonu k dňu 6.8.2009 a ani nebola schopná posúdiť a chápať následky z neho plynúce. Takzvané svetlé okamžiky teda existenciu Lucidných intervalov z psychiatrického hľadiska vylúčil záver znaleckého posudku MUDr. Georgíny Hrkovej, v ktorom znalkyňa uviedla, že takzvané „Lucidné intervaly“, obdobia bez prítomnosti psychopatológie určujúcej konanie chorého sa nemôžu u chorých s demenciou vyskytnúť, a teda vzhľadom k svojmu zdravotnému stavu nebola p. Z. O. schopná zväžiť ani posúdiť zmysel a význam právneho úkonu - závetu spísaného dňa 21.4.2010 formou Notárskej zápisnice, ani následky s ním spojené pre seba ani jej blízke osoby. Vychádzajúc z uvedeného vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že nebohá Z. O. v čase uzavretia Darovacej zmluvy zo dňa 6.8.2009 bola postihnutá duševnou poruchou, ktorá duševná porucha ju na tento úkon robila neschopnou, a preto predmetná darovacia zmluva uzavretá medzi Z. O. ako darkyňou a Ing. U. W., predmetom ktorej boli nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k.ú. Stará Turá, zapísané na LV č. XXXX, a na LV č. XXXX, ktorej vklad bol povolený Správou Katastra Nové Mesto nad Váhom dňa 14.9.2009 pod č. V1660/2009, pričom právne účinky vkladu nastali dňa 14.9.2009, je neplatná, a to absolútne. Nakoľko predmetná darovacia zmluva je absolútne neplatná, mal súd prvej inštancie za to, že žalovaná 1/ sa tak nestala vlastníčkou predmetných nehnuteľností, a tieto ďalej nemohla previesť na žalovaného 2/. Vychádzajúc zo zásady občianskeho práva, že nikto nemôže previesť viac práv ako sám má, dospel k záveru, že i Darovacia zmluva uzavretá dňa 11.10.2009, ktorú uzatvorila žalovaná 1/ ako darca so žalovaným 2/ ako obdarovaným je absolútne neplatná. Žalovaný 2/ podľa súdu prvej inštancie nemohol nadobudnúť vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam, resp. podielom ktoré boli predmetom prevodu, keď žalovaná 1/ sa vlastníčkou predmetných nehnuteľností nestala. Námiety žalovanej 1/ v tomto konaní, vzhľadom k výsledkom vykonaného dokazovania, po oboznámení sa so Znaleckými posudkami vykonanými v konaní Okresného súdu Bratislava III. sp. zn. 38Ps/6/2009 znalkyňou MUDr. Petrou Nosáľovou, v konaní Okresného súdu Bratislava III. sp. zn. 45C 172/2013 vypracovaným MUDr. Georgínou Hrkovou a v konaní Okresného súdu Bratislava III. sp.zn. 14C 108/2009 vypracovaným MUDr. Danicou Hunákovou, CSc., ako po oboznámení sa s výpoveďami svedkov v tomto konaní, najmä výpoveďou realizovanou ošetrujúcou lekárkou alebohej MUDr. Nosáľovou, ktorá kompletne popísala celý priebeh liečenia alebohej Z.y O., ktorý realizovala v jej psychiatrickej ambulancii, podložiť závery, čo ju viedlo k diagnostike, ako aj vyjadrením znalkyne MUDr. Georgíny Hrkovej, posúdil ako bezpredmetné pre rozhodnutie vo veci. Odborné vyjadrenie č. 51/2018, ktorý bol vypracovaný RNDr. Dušanom Kešickým, súd prvej inštancie vzhľadom ku všetkým vykonaným dôkazom, podaným znaleckým posudkom, vyhodnotil tak, že tento dôkaz nie je spôsobilý vyvrátiť zistený skutkový stav. Súd prvej inštancie k tvrdeniu žalovaného 2/, že záhrada a záhradná chatka boli postavené za peniaze, ktoré boli spoločné, žalovanej 1/ a jeho, skonštatoval, že je pravdou, že žalobca potvrdil, že jeho sestra financovala záhradnú chatku. Žalovaný 2/ však nepredložil žiadny dôkaz preukazujúci skutočnosť, kedy bola chatka financovaná, presne z akých finančných prostriedkov, aký bol v tom čase stav skutkový a právny, nenavrhol vykonať žiadne dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a ani riadne nezodôvodnil skutkovo, aký vplyv by mali mať jeho tvrdenia na rozhodnutie vo veci, a to napriek tomu, že mu bol daný priestor na to, ak by sa chcel vyjadriť k určitým skutočnostiam, aby

tak urobil do 15 dní, čo bolo na pojednávaní dňa 13.5.2018. Ním tvrdená skutočnosť zostala v konaní nepreukázaná. Na základe takto zisteného stavu, súd prvej inštancie v plnom rozsahu vyhovel žalobe žalobcu a určil že poručiťka Z. O., rod. Q., nar. X.X.XXXX, naposledy bytom Y.cka 3, O., zomretá XX.X.XXXX, bola ku dňu smrti podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností nachádzajúcich sa v k.ú. Stará Turá, obec Stará Turá, okres Nové Mesto nad Váhom, zapísaných na LV č. XXXX, ako parc. č. 2998/12 - záhrady, o výmere 513 m², parc. č. 2998/34 - záhrady, o výmere 12 m², záhradnej chatky súpisné č. XXXX, postavenej na parc. č. 2998/34, a to v podiele 4/6, nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v k.ú. Stará Turá, obec Stará Turá, okres Nové Mesto nad Váhom, zapísanej na LV č. XXXX, ako parc. č. 2998/30 - záhrady, o výmere 1406 m², v podiele 4/174. Právne vec súd prvej inštancie odôvodnil podľa § 37 ods. 1, § 38 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a podľa § 470 ods.1 a 2 a § 137 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania od žalovanej 1/ a žalovaného 2/ vo výške 100%..

2. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná 1/, ktorá žiadala rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na nové konanie a rozhodnutie. Odvolanie odôvodnila podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f), g) a h) CSP tým, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom jej znemožnil, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaná 1/ uviedla, že je nesporné, že žalobu inicioval žalobca a po zmene žaloby sa domáhal určenia, že nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k.ú. Stará Turá, obec Stará Turá, okres Nové Mesto nad Váhom, zapísaných na LV č. XXXX ako parcela registra „C“ č. 2998/12 - záhrady o výmere 513 m², parcela registra „C“, parc. č. 2998/34 - záhrady o výmere 12 m², záhradnej chatky súpisné č. XXXX, postavenej na parcele registra „C“, parc. č. 2998/34 a to v podiele 4/6 a nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k.ú. Stará Turá, obec Stará Turá, okres Nové Mesto nad Váhom, zapísanej na LV č. XXXX ako parcela registra „C“ č. 2998/30 - záhrady o výmere 1406 m² v podiele 4/174 boli vo vlastníctve poručiťky Z. O. ku dňu jej smrti. Žalovaná 1/ mala za to, že napriek rozsiahlemu dokazovaniu, ktoré vykonal súd prvej inštancie, tento odmietol návrhy na doplnenie dokazovania a nebral do úvahy dôkazy žalovanej strany, pričom uvedeným postupom došlo k nesprávnym skutkovým zisteniam, nesprávnemu právnomu posúdeniu veci a porušeniu práva účastníka na spravodlivý proces. Podľa žalovanej 1/ celé konanie bolo negatívne poznačené dôkazmi z konaní vedených pod sp.zn. 38Ps/6/2009 (o pozbavenie Z. O. spôsobilosti na právne úkony) sp.zn. 45C/172/2013 o určenie neplatnosti závetu, ktoré prevzal súd prvej inštancie ako relevantné dôkazy v tomto konaní. Rozhodnutie oprel o lekárske správy a posudky s chybnými údajmi, vykonané v iných konaniach, pričom nebral do úvahy návrhy na doplnenie dokazovania, resp. neprihliadol na dôkazy, ktoré svedčili o mentálnej spôsobilosti Z. O.. Žalovaná 1/ namietala, že súd prvej inštancie od začiatku konania zvýhodňoval žalobcu a návrhy zo strany žalovaných nebral do úvahy. Pojednával vo veci napriek ospravedlneniu žalovaných a žiadosti o odročenie pojednávania. Zasielal oneskorene zápisnice, pričom žalovaná 1/ sa nemala možnosť vyjadriť k termínom pojednávania. Súd prvej inštancie nebral v úvahu jej vzdialenosť bydliska a termíny vytyčoval na 09:00 hodinu ráno. Predvolanie na 22.05.2019 dostala poštou dva krát, pričom žalovaný 2/ vôbec. Na pojednávania dňa 13.06.2018 sa žalovaná ospravedlnila a žiadala, aby sa vo veci nepojednávalo v jej neprítomnosti. Do spisu zaslala odborné vyjadrenie RNDr. Mgr. Dušana Kešického PhD., o ktorom v rozsudku je iba malá zmienka, pričom súd prvej inštancie sa zameril na dôkazy od psychiatrov. Súd prvej inštancie nevzal v úvahu ním posudzované vlastnoručne písané listy Z.ou O.. Žalovaná 1/ navrhla predvolať a vypočuť znalkyňu MUDr. Hunákovú, k skutočnostiam uvádzaným v ňou vypracovanom znaleckom posudku, predvolať a vypočuť advokátku JUDr. Stavrovskú, ktorá Z.u O. zastupovala v konaní 38Ps/6/2009. Navrhla ďalej predvolať znalca RNDr. Kešického, aby sa tento mohol oboznámiť so spisom a vyjadriť sa k rozporu v tvrdeniach o spôsobilosti Z.y O. a k psychickému dopadu konania žalobcu s rodinou na zdravie a prežívanie matky a nerešpektovanie jej práv a želaní od roku 2003.

3. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej 1/ uviedol, že s odvolaním nesúhlasí. Podľa jeho názoru súd prvej inštancie vykonal dostatočné a rozsiahle dokazovanie, pričom nebolo potrebné vykonať ďalšie dokazovanie. Žalobca poukázal na to, že posúdenie zdravotného stavu v tomto prípade patrí do rúk psychiatra. Súd prvej inštancie správne poukázal na vykonané znalecké posudky. Odmietol tvrdenia

žalovanej 1/ o negatívnom poznačení konania dôkazmi z iných konaní. Uviedol, že MUDr. Nosáľová vypracovala posudok za života účastníkov v októbri 2009 bezprostredne po podpise darovacích zmlúv. Žalobca popísal zdravotný stav Z. O.ovej a bránenie kontaktu s ňou žalovanou 1/ v čase podania návrhu na pozbavenie spôsobilosti Z.y O.. Žalobca poprel tvrdenie žalovanej 1/, že súd oprel rozhodnutie o lekárskej správy a posudky s chybnými údajmi, ako aj tvrdenia žalovanej 1/ o údajnom psychickom dopade konania žalobcu a jeho rodiny na matku žalobcu. Žalobca poukázal na to, že žalovaná 1/ účelovo predlžovala konanie, bezdôvodnými ospravedlneniami z pojednávaní. Uviedol, že podľa jeho názoru, stanovenie termínu pojednávania o 09:00 nie je prekážkou účasti na pojednávaní..

4. Žalovaná 1/ sa k vyjadreniu žalobcu písomne nevyjadřila.

5. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 379, § 380 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, keď nebolo potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

6. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na tom právnom závere, že žalobca má naliehavý právny záujem na požadovanom určení, nakoľko bez určenia, že poručiťka Z.a O. bola ku dňu smrti vlastníčkou uvedených nehnuteľností nie je možné tieto prejednať v konaní o dedičstve. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že poručiťka Z. O. pri podpísaní darovacej zmluvy dňa 06.08.2009 nebola spôsobilá na vykonanie uvedeného úkonu. K tomuto záveru dospel na základe znaleckých posudkov realizovaných MUDr. Petrou Nosáľovou, MUDr. Georgínou Hrkovou a tiež MUDr. Danicou Hunákovou, CSc., ako aj z výsluchu MUDr. Zlatice Šurínovej. Z takto vykonaného dokazovania súd prvej inštancie mal preukázané, že Z. O. v čase uzavretia Darovacej zmluvy zo dňa 6.8.2009 trpela závažnou duševnou poruchou, a to demenciou zmiešaného typu pri Alzheimerovej chorobe stredne ťažkého stupňa, pričom nebola schopná dostatočne rozpoznať obsah tohto právneho úkonu - predmetnej darovacej zmluvy a ani posúdiť a chápať následky s ním spojené. Tento záver súdu prvej inštancie vyplynul tak z výsluchu ošetrujúcej lekárky Z. O. MUDr. Zlatice Šurínovej, ktorá uviedla, že poručiťka od r. 2007 trpela demenciou Alzheimerovho typu, najskôr mierneho stupňa, čo bolo jej ošetrujúcou lekárkou diagnostikované dňa 3.12.2007. Zdravotný stav u Z. O. sa nezlepšoval a v roku 2008 poruchy pamäti napriek liečbe pretrvávali, pričom dňa 19.5.2008 Z. O. bola diagnostikovaná demencia stredne ťažkého stupňa. V priebehu rokov 2007 a 2008 nastalo pomalé zhoršovanie psychického stavu Z. O.. K záveru o nespôsobilosti Z. O. na posúdenie právnych dôsledkov podpísanej darovacej zmluvy zo dňa 06.08.2009, dospel súd prvej inštancie aj zo záverov znaleckého posudku č. 14/2010 zo dňa 25.3.2010 vypracovaného MUDr. Petrou Nosáľovou v čase života p. Z. O., ktorý potvrdil skutočnosť, že táto trpela duševnou poruchou v zmysle demencie Alzheimerovho typu stredne ťažkého stupňa, pričom uvedená duševná porucha bola nemenná, trvalého charakteru s progredujúcou tendenciou. Vychádzal zo záverov posudku, že demencia sa prejavovala výraznou poruchou kognitívnych a nekognitívnych funkcií, viedla k úbytku až plnej strate sebestačnosti, neschopnosti vykonávať dennú rutinu, pričom uvedené skutočnosti prakticky znemožňovali Z. O. samostatné fungovanie v rodine a spoločnosti. Z. O. trpela vážnou duševnou poruchou zo skupiny Atrofických demencií, v úrovni stredne ťažkého stupňa s progredujúcim priebehom. Súd prvej inštancie vychádzal predovšetkým z obsahu znaleckého posudku vypracovaného v konaní prebiehajúcim na Okresnom súde Bratislava III. MUDr. Danicou Hunákovou CSc., v ktorom okrem iného konštatuje, že v období podpísania predmetnej Darovacej zmluvy zo dňa 6.8.2009 sa už viacerí odborníci na základe ich vyšetrení zhodli na diagnóze demencie stredne ťažkého stupňa, pričom nebolo pochybností o tom, že psychické fungovanie posudzovanej Z. O. bolo chorobou významne zmenené. Výslovne v závere svojho znaleckého posudku konštatovala, že v dôsledku závažnej duševnej choroby, a to Demencie zmiešaného typu pri Alzheimerovej chorobe stredne ťažkého stupňa posudzovaná nebola schopná dostatočne rozpoznať obsah právneho úkonu ku dňu 6.8.2009 a ani nebola schopná posúdiť a chápať následky z neho plynúce. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie žalobe žalobcu vyhovel.

7. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že pri rozhodovaní vo veci samej vzal súd prvej inštancie do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu vyplynuli, vykonal potrebné dôkazy, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP a dospel k správnym skutkovým zisteniam. Pri

rozhodovaní vo veci samej súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval, pričom rozhodol v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou súdov Slovenskej republiky. Súd prvej inštancie procesne postupoval správne, nespôsobil v konaní vadu, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP a k odvolacím námietkam žalovanej 1/ dodáva nasledovné:

8. Podľa § 38 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka; neplatný je právny úkon, pokiaľ ten, kto ho urobil, nemá spôsobilosť na právne úkony.

9. Podľa § 38 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. takisto je neplatný právny úkon osoby konajúcej v duševnej poruche, ktorá ju robí na tento právny úkon neschopnou.

10. Odvolací súd má za to, že odvolacie námietky žalovanej 1/ sú nedôvodné a stotožňuje sa so skutkovými zisteniami a právnym názorom súdu prvej inštancie, že Z. O. bola v čase podpísania darovacej zmluvy zo dňa 06.08.2009 nespôsobilá na vykonanie tohto úkonu, nakoľko nebola schopná dostatočne rozpoznať obsah právneho úkonu ku dňu 6.8.2009 a ani nebola schopná posúdiť a chápať následky z neho plynúce. Uvedené závery súdu prvej inštancie boli preukázané znaleckými posudkami MUDr. Petry Nosáľovej, MUDr. Georgíny Hrkovej a tiež MUDr. Danice Hunákovvej, CSc., ako aj výsluchom MUDr. Zlaticy Šurínovej tak, ako to správne konštatoval súd prvej inštancie. K námietkam žalovanej 1/, že súd prvej inštancie nevykonával ňou navrhnuté dôkazy a vychádzal zo znaleckých posudkov vyhotovených v iných súdnych konaniach odvolací súd konštatuje, že tieto sú nedôvodné, nakoľko podľa § 185 ods. 1 CSP súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná, pričom podľa § 187 ods. 1 CSP za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov. Súčasne pri dokazovaní súd prvej inštancie musí podľa článku 17 CSP postupovať v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb. Súd prvej inštancie v konaní všetky uvedené zákonné ustanovenia dodržal, keď prerušil konanie z dôvodu hospodárnosti, aby nadbytočne nevykonával znalecké dokazovanie súbežne s iným konaním a následne takto získaný dôkaz vykonal a v konaní zohľadnil. Súd prvej inštancie vykonal tie dôkazy (znalecké posudky, výsluch ošetrojúcej psychiatričky), ktoré boli rozhodujúce pre rozhodnutie vo veci. Posúdenie rozsahu spôsobilosti na právne úkony je odbornou otázkou, ktorú si v zásade nemôže súd zodpovedať sám, a preto vždy v konaniach kde sa posudzuje rozsah spôsobilosti na právne úkony je nevyhnutné pribrať znalca z odboru psychiatrie, ktorý na základe zdravotnej dokumentácie a prípadne odborného vyšetrenia dotknutej osoby stanoví v akom rozsahu je konkrétna osoba spôsobilá k právnym úkonom. Táto otázka nemôže byť predmetom laického posúdenia svedkov, a to ani osôb, ktoré sa s podobnými prípadmi stretávajú vo svojom profesijnom živote, nakoľko nie sú odborne spôsobilí na prijatie takýchto odborných záverov. Ani psychológ v zásade nie je odborne spôsobilý na prijatie záveru o nespôsobilosti na právne úkony, pričom ak na základe vlastného vyšetrenia dospeje k záveru, že sú tu odôvodnené pochybnosti o spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu, tak v tom prípade musí pristúpiť skúmanie znalcom z odboru psychiatrie. V tomto konaní boli ako dôkazy vyhodnocované znalecký posudok vypracovaný MUDr. Danicou Hunákovou, CSc., ktorý jasne určil, že Z. O. dňa 06.08.2009 pri podpísaní darovacej zmluvy nebola schopná posúdiť obsah tohto právneho úkonu a chápať následky z neho plynúce. Uvedený záver podporili aj posudky, ktoré vypracovali MUDr. Petra Nosáľová, MUDr. Georgína Hrková. Záver o nespôsobilosti Z. O. na daný právny úkon potvrdila pri výsluchu aj MUDr. Zlatica Šurínová, ošetrojúca psychiatrička Z.y O. v rokoch 2007-2009. Takto riadne zistené závery súdu prvej inštancie nemohol zmeniť ani posudok RNDr. Mgr. Dušana Kešického PhD., ktorý posudzoval písomný prejav z psychologického hľadiska, avšak nemohol posudzovať psychiatrickú stránku veci. Preto súd prvej inštancie správne uzavrel, že vzhľadom k uvedeným dôkazom (znaleckým posudkom znalcov z odboru psychiatrie a výsluchu ošetrojúcej psychiatričky) nemôže odborné vyjadrenie RNDr. Mgr. Dušana Kešického PhD, zmeniť skutkovú situáciu. Preto je nedôvodná námietka žalovanej 1/, že rozsudok súdu prvej inštancie vychádza z nedostatočného zistenia stavu veci, keď súd nevykonával dôkazy, ktoré navrhovala žalovaná 1/, resp. že predložený dôkaz (posudok RNDr. Kešického) nesprávne vyhodnotil. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie sa dostatočne vysporiadal so všetkými skutočnosťami potrebnými pre rozhodnutie tak, aby boli prijaté riadne a správne závery, vykonal všetky potrebné dôkazy pre rozhodnutie vo veci, ktoré správne vyhodnotil aj právne posúdil a na základe nich správne rozhodol. Odvolací súd má

tiež za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nemusí dať úplne vyčerpávajúcu odpoveď k otázkam, ktoré nemôžu zmeniť výsledok sporu a teda nemôžu ovplyvniť správnosť rozhodnutia vo veci samej. Preto v konaní nebolo potrebné vykonať všetky žalovanou 1/ navrhované dôkazy, keď zo znaleckých posudkov psychiatrov bolo zrejmé, že bola preukázaná nespôsobilosť Z.y O. na vykonanie právneho úkonu - darovacej zmluvy zo dňa 06.08.2009, pričom ďalšie vykonanie dokazovania v podobe výsluchov navrhovaných osôb by neprinieslo takú zmenu zistených záverov, ktoré by mohli viesť k zamietnutiu žaloby. Odvolací súd konštatuje, že neopodstatnené sú aj odvolacie námietky žalovanej 1/, ktorými namietala nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, nakoľko v konaní súdu prvej inštancie nebolo zistené pochybenie, ktoré by odôvodňovalo uvedený záver. Žalovaná 1/ bola vždy riadne predvolaná na termín pojednávania, resp. jej bol riadne oznámený termín vyhlásenia rozsudku. Je vecou žalovanej 1/, či využila svoje právo zúčastniť sa pojednávania, alebo dala prednosť iným svojim povinnostiam. Súd prvej inštancie v konaní musí postupovať hospodárne, rýchlo, bez neprimeraného zaťažovania strán sporu v zmysle článku 17 CSP a pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, pričom v žiadosti o odročenie pojednávania stanoveného na deň 24.04.2019 takéto dôvody uvedené neboli. Súd prvej inštancie umožnil žalovanej 1/ oboznámiť sa s dôkazmi, predložiť návrhy na doplnenie dokazovania, pričom uskutočnenie pojednávania dňa 13.06.2018 bez účasti žalovanej 1/ po jej ospravedlnení nie je dôvodom na zrušenie rozhodnutia, nakoľko žalovaná 1/ mala dostatok priestoru na doplnenie návrhov na vykonanie dokazovania, ako aj priestor na vyjadrenie. Odvolací súd zdôrazňuje, že rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami tej - ktorej strany sporu, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre zákonného rozhodnutia požiadavkami v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03 či sp. zn. III. ÚS 60/04). Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva (napr. Georgidias v. Grécko z 29. mája 1997, Recueil III/1997). Európsky súd pre ľudské práva pripomína, že právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (napr. rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani/Španielsko, oba z 9. decembra 1994, Annuaire, séria A č. 303 A a č. 303 B). V posudzovanej veci súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia dal odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. uplatnením nároku a obranou proti takému uplatneniu, preto odvolací súd nevzhladol dôvodnosť uplatnených odvolacích námietok žalovanej 1/.

11. Odvolacie námietky žalovanej 1/ vyhodnotil preto odvolací súd ako neopodstatnené, bez opory v zistenom a ustálenom skutkovom stave a v následnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie.

12. Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a s ním súvisiaci výrok o náhrade trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

13. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol v odvolacom konaní plne úspešný a preto mu odvolací súd priznal proti žalovanej 1/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

14. Toto rozhodnutie bolo senátom krajského súdu prijaté jednomyselne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).